

ศึกษาปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของลูกน้ำยุงลาย ณ ตำบลดอนและตำบลโคกไทย อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา

คณะผู้วิจัย : เด็กหญิงกัลยรัตน์ โฉมจันทรี เด็กหญิงกวิสรา มาศรีรัตน์ เด็กหญิงมนัญญา เจริญสุข
ระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 6

อาจารย์ที่ปรึกษา : นางสาวศิริประภา สว่างกาญจนไพสิน นางสาวอ้อมใจ ไรพักแวน

โรงเรียน : บ้านดอน(สทสรรัฐ-ราษฎร์อุทิศ) อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

นักวิทยาศาสตร์ที่ปรึกษา : ดร.สุมาลี มุลิกา ผศ.ดร.ชมนุช ช้องลา ดร.ธิดารัตน์ บำรุงภักดี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

บทคัดย่อ

ยุงลายเป็นพาหะนำเชื้อโรคมาสู่คน โรงเรียนบ้านดอนฯ หมู่บ้านดอน ตำบลดอน หมู่บ้านลำลายใต้ ตำบลโคกไทย อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา เคยมีนักเรียนเป็นไข้เลือดออก ปี พ.ศ. 2563- 2564 ถ้าฤดูฝนจะมียุงมาก จากการสัมภาษณ์ ผู้นำอาสา สกฐลชติ เป็น อสม.บ้านดอน ตำบลดอน และ น้ำสายใจ ม่วงภาชี เป็น อสม. บ้านลำลายใต้ ตำบลโคกไทย อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา คณะผู้จัดทำและน้อง ๆ หนึ่งรับประทานอาหารกลางวันที่โรงเรียนถูกยุงกัด คณะผู้จัดทำได้อบรมวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนบ้านดอน(สทสรรัฐ-ราษฎร์อุทิศ) มีฐานยุง โดยคณะวิทยากรจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา คณะผู้จัดทำสนใจศึกษาลูกน้ำยุง จำนวน 3 บริเวณ คือ โรงเรียนบ้านดอนฯ บ้านดอน ตำบลดอน และบ้านลำลายใต้ ตำบลโคกไทย อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา ศึกษาโดยใช้วิธีการของ GLOBE ดำเนินการศึกษาดังนี้ สุ่มเก็บลูกน้ำยุงวัดอุณหภูมิอากาศและน้ำ ความเป็นกรด เบสของน้ำ ความเข้มแสง ค่า Do และค่าออกซิเจนละลายน้ำ (DO) ในน้ำดื่มระหว่าง 7-9 องศาเซลเซียส วัดเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 29-32 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่างร้อยละ 77-79 ความเข้มแสงเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1,500-1,800 ลักซ์ อุณหภูมิในน้ำวัดเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 24-29 องศาเซลเซียส น้ำเป็นกลาง ค่าออกซิเจน(DO)ในน้ำดื่มเฉลี่ย 7 เป็นน้ำสะอาด ยุงชอบวางไข่ในน้ำสะอาดจึงทำให้พบลูกน้ำยุงทั้ง 3 บริเวณ คือ ลูกน้ำยุงลายบ้าน ยุงลายสวน ยุงยักซ์ ยุงรำคาญและตัวไม่จำ จำนวน 429,226,186,184 และ 83 ตัว ส่วนบ้านดอน พบ ยุงรำคาญ ยุงลายบ้าน ยุงลายสวน ยุงยักซ์และตัวไม่จำ จำนวน 207,177,103,48,84 ตัว และโรงเรียน พบ ยุงยักซ์ ยุงรำคาญ ยุงลายบ้าน และตัวไม่จำ จำนวน 162,50,32,19 ตัว ตามลำดับ ส่วนภาษาชนบท อ่างชีเมนต์ กะลามะพร้าว ยางรถยนต์ถึงสี่ และกะละมัง จำนวน 6,2 และอยู่ละ 1 ใบ ส่วนสีของภาษาจะเป็นสีน้ำตาลดำ และขาว จำนวน 7,3,1 ตามลำดับ

คำสำคัญ : ลูกน้ำยุง อุณหภูมิอากาศอุณหภูมิในน้ำ ความเป็นกรด เบส ค่าDo สิ่งแวดล้อม

ที่มาและความสำคัญ

ที่มาและความสำคัญ

ยุงลาย

สัมภาษณ์น้ำสายใจ ม่วงภาชี อสม.บ้านลำลายใต้

สัมภาษณ์ผู้นำอาสา สกฐลชติ อสม.บ้านดอน

อบรมวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ฐานลูกน้ำยุง

คำถามวิจัย

ปัจจัยสิ่งแวดล้อมและฤดูกาลมีผลต่อการดำรงชีวิตของลูกน้ำยุงลายในตำบลดอนและตำบลโคกไทยแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยสิ่งแวดล้อมและฤดูกาลมีผลต่อการดำรงชีวิตของลูกน้ำยุงลายในตำบลดอนและตำบลโคกไทยแตกต่างกัน

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัจจัยสิ่งแวดล้อมและฤดูกาลที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของลูกน้ำยุงลายในตำบลดอนและตำบลโคกไทย

ผลการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

สถานที่ ศึกษากัน 3 จุด โดยใช้วิธีการของ GLOBE

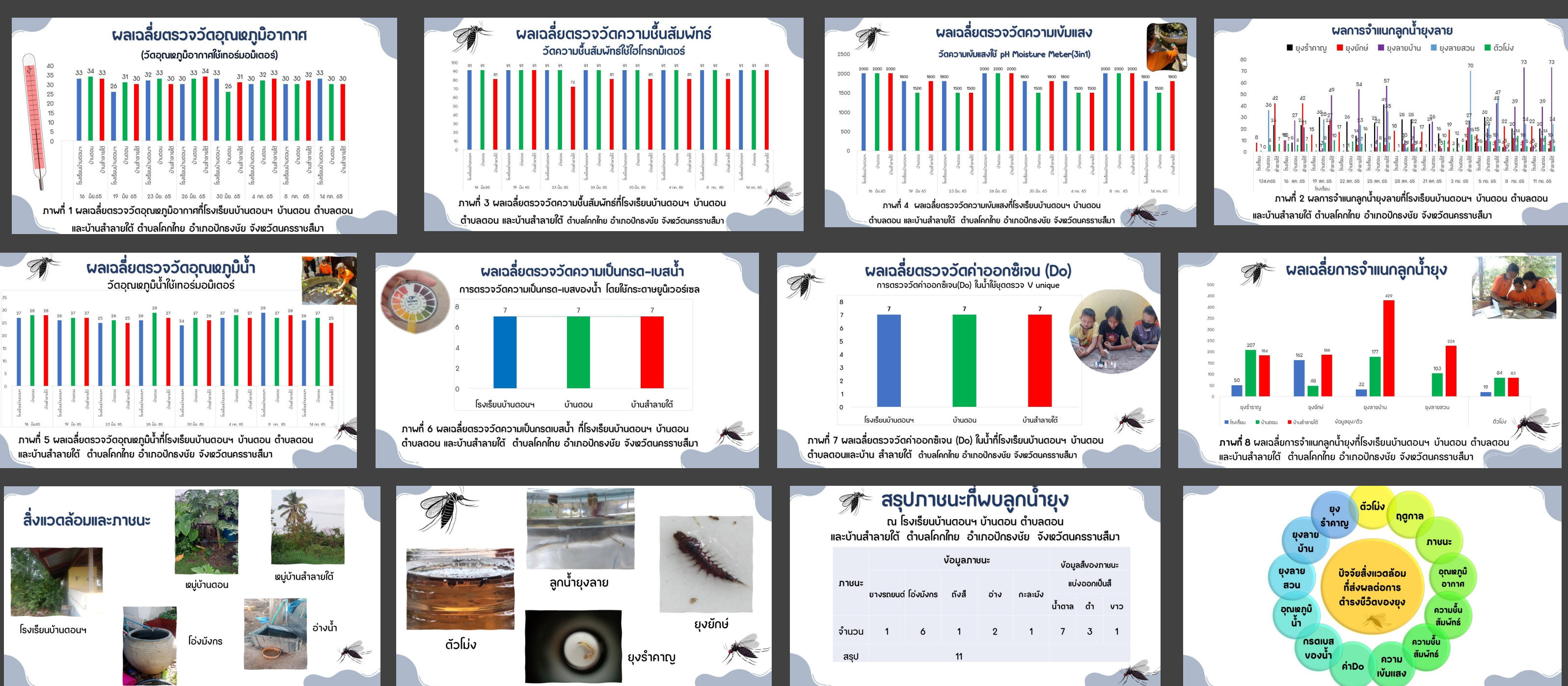

โรงเรียนบ้านดอนฯ
บ้านดอน
บ้านลำลายใต้

วัสดุอุปกรณ์

อุปกรณ์
ประแจวงแหวน
สำรองลูกน้ำยุง

ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย

- จำแนกลูกน้ำยุงได้
- ได้ทราบว่ายุงแต่ชนิดเป็นพาหะนำโรคชนิดใด
- ช่วยรณรงค์กำจัดลูกน้ำยุงลาย

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาขงชอบกัดคนประเภทใดและเลือดกรุ๊ปใด

กิตติกรรมประกาศ

นางสาวศิริประภา สว่างกาญจนไพสิน นางสาวอ้อมใจ ไรพักแวน ที่ปรึกษา นายสกัน ลีลีคำ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดอน(สทสรรัฐ-ราษฎร์อุทิศ) ดร.สุมาลี มุลิกา ผศ.ดร.ชมนุช ช้องลา ดร.ธิดารัตน์ บำรุงภักดี นักวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาปัจจัยสิ่งแวดล้อมส่งผลต่อการดำรงชีวิตของยุงทั้ง 3 บริเวณ พบว่า บ้านลำลายใต้ มีปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของยุงมากที่สุด เพราะมีต้นหญ้ารก ต้นไม้ ร่องน้ำขัง อากาศไม่ร้อนและไม่เย็นเกินไปยุงชอบอากาศร้อนชื้น ประกอบกับช่วงนี้เป็นฤดูฝน มีน้ำสะอาด จึงทำให้ยุงวางไข่ มีการเจริญเติบโตและขยายพันธุ์ได้มาก ซึ่งสอดคล้องกับ www.voicetv.co.th รองลงมา คือ บ้านดอน และ โรงเรียน

- ภาษาที่พบยุง ได้แก่ อ่างชีเมนต์ กะลามะพร้าว ยางรถยนต์ ถึงสี่ และกะละมัง
- สีของภาษาที่จะพบยุงได้มากที่สุด คือ สีน้ำตาล 7 ใบ และ ดำ ขาว จำนวน 3, 1 ใบตามลำดับ เพราะยุงชอบสีเข้ม ฤดูฝนมียุงขยายพันธุ์ได้ดีมีอุณหภูมิไม่ร้อน ไม่เย็นจนเกินไป และความชื้นสัมพัทธ์ที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ www.one-step.co

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. นปป. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ. 2540.วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม 1411เอกสารสำหรับนักเรียนสถาบันส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนสุรสภา ลาดพร้าวกรุงเทพมหานคร.

กรมควบคุมโรคติดต่อ. 2536 คู่มือการควบคุมโรคติดต่อครั้งที่ 3 โรงเรียนสุรสภา ลาดพร้าวกรุงเทพมหานคร.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.2550.กระทรวงศึกษาธิการ คู่มือครู แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตาม โครงการ GLOBE เรื่อง ยุงกรุงเทพฯ.

สายวิง ม่วงภาชีเป็นผู้สัมภาษณ์เด็กหญิงกัลยรัตน์ โฉมจันทรี ที่บ้านเลขที่ 104 หมู่ 3 ตำบลโคกไทยอำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2565

สุชาติ ลุภิตินันท์และคณะ.2526 วิทยุวิทยาการทางแพทย์ บารมีการพิมพ์ กรุงเทพฯ <https://www.4.fisheries.go.th>เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2565

<https://www.one-step.co> เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2565

<https://www.phathong.com> เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2565

<https://www.phuketinternationalhospital.com> เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2565

<https://www.voicetv.co.th> เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2565